

జమీన్దార్

"Zamin Ryot" Nellore.
(A National Kisan Weekly)

సంపాదకుడు:
నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు.

సంపుటం 13

కుక్రవారము : నెల్లూరు : 13-2-42

సంచిక 7

యుద్ధం

సింగపూరు:

పసిఫిక్ లో యుద్ధం ప్రారంభమైన రెండు నెలలకు 8.2.42 తేదీన జపాన్ నేలలు, మలయా లోని జోహారును పూర్తి చేసుకొని సింగపూరు వాసులను అణచి, పార్లమెంటు దీవిలో కాసు పెట్టివారు. ఆవాదురాత్రే సింగపూరులో వాయవ్యదిశను రాత్రి కాసుచీకట్లలో, తమనేలను పాయకాపురముగా ఉంచినారు. 8 తేదీ మొదలు సింగ పూరునుండి జపాన్ బలసంధిమీద జరుగుచుండు ధయంకిరి సంకులనమరము వర్తనాతీతమైనది. ఈ సింగపూరులోనుండి 7 లక్షలవలూ 30 వేల నేలలూ మూర్తి భవించిన తాండవమ్రునినరె పో రుచుండిననూ, అంగబలమూ, ఆయుధ బలమూ, స్థానబలమూ గల జపానువారి ఒత్తిడి తీవ్రంగా ఉన్నది. విమానదాడులు, శత్రువు గోళములు, బ్రి టిషు దళములకు ఊపిరి ఆడనిచ్చుటలేదు. శత్రు బలమిరియని ఇంకను తెలియలేదు. క్రాంతిలా ర్థిమధ్య 5000 ఆడుగుల ప్రదేశం ఆక్రమించిరి. పసిఫిక్ దేశములన్నియును సింగపూరు ధవళ స్వయం గురించి ఆతురపడుటలో వింతలేదు.

సింగపూరుపోలే ఐ పి ఫి క్ పూర్వహనుతా తాయమాయకావచ్చు. డచ్చిదీవులు దుర్బలములైనవి హిందూ మహాసముద్రంలో జపాన్ వాకావిహారం విచ్చలవిడి చేతుంది. బర్మాలోద్భవ ఆపాయం. ఆసులు బర్మానుకూడా ముప్పే.

ఈవారంలో డచ్చిఇండియా దీవులమీదకూడా శత్రు విమానదాడులు తీవ్రంగా జరుగుతున్నవి నుగ్రా, బావా, బోర్నియో, సిలబీన్ వగైరా ఆనేకదీవులములలో జపాను యధేచ్ఛా విహారం చేస్తుంది. ఆస్ట్రేలియా ఉత్తరభాగంలో వుండే దార్విన్ అగ్రం ఆపాయస్థితిలో వుందనీ, ఆస్ట్రే లియా ఉత్తరభాగమంతా బ్లాక్ అవుట్ చేయించా రు. మెకాసర్ జలసంధిలో ఆమెరికా నౌకలు తీవ్రప్రతిఘటనపొగిస్తున్నవి. ఫిలిప్పయనుదీవులలో ఆమెరికా నేవాని భూర పోరాటం పొగిస్తూ తమ వ్యూహ క గౌరవాన్ని ఇంకా కాపాడు చున్నాడు.

బర్మా:

ఒకవంక డచ్చిదీవులకు కట్టిస్తూ, మరో వం కన బర్మాకు వశపరచుకొనుటకు జపాను సం కల్పంగావుంది. రంగూన్ మీద విమానదాడులు జరి పుతూ, మృత్యుకాశవును వశపరచుకొన్నది. బా. కి ఉత్తరంగానుండే పార్లమెంట్ సదిసి గాటి మృత్యుకాశవును స్వాధీనపరచుకొనుటకు యా తాంబో ప్రయత్నాలు జరుగుచున్నవి. ఇది వరకు

సింగపూరుమీదదాడి - డచ్చిదీ వుల నిస్సహాయము - ఆస్ట్రేలి యా భయము - లిబియా తిరో గమనము - రష్యను ప్రతిఘట నలు - జంగ్ పేక్ ఇండియా యాత్ర.

లమే విశే, చీవా బర్మాలోద్భవ మూడుబడి, చీవాకు రెక్కలు విరిచినట్లును. గమక, దానిని శత్రువశముగానుండునట్లు చేయుటకు మిత్రదళము వారు విశ్వప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. చీవా సర్వనేవాని చాంగ్ పేక్ ఇండియాకు నచ్చుటకు ను అతే కారణంగానుండవచ్చును. భారతవ్న్ తేమారికి రంగూను ఎంత ప్రాముఖ్యమైనదో ఇం రులల్ల తెలుస్తుంది. బ్రిటిషు ఆమెరికా అధికా రులు "ముంకు హిట్లు, తర్వాత ఫసిఫిక్" ని జ మే ఆ యి తే, పరిస్థితులేలాగున పరిణమి స్తవో మనకు పూచోపాధ్యము.

లిబియా:

లిబియా సంరక్షణార్థం ఫసిఫిక్కును నదరి వెయ్యనలవీవచ్చిందని బ్రిటిషుమంత్రులు చెప్పిన సమాధానం అంతగా సచ్చడంలేదు. బ్రిటిషునేలలు డేర్వా లేవునుకూడా నదరి దినమునకు 25 మైళ్ళ వంతున తిరోగమనం చేస్తున్నారు. ఈజిప్టులో చేసుకొనువరకు దుర్భల నిలుపుటకువీలులేదు. అయితే బ్రిటిషుతిరోగమనానికీ, అగ్రిక్ పురోగమనానికీ మనకు తెలియని అనేక కారణాలుండవచ్చును.

ఈజిప్టు:

ఈసమయంలోనే యాజి పు లో గవర్న మెంటు మారడం మరింత కల్లోల కారణం జొ రుంది. ఇండియాలో కాంగ్రెసుపార్టీ ఉన్నట్లు ఇచట వాస్తవముగ్నము. వారి నాయకుడు నాహస్ పామ. ఇతడు అతి తీవ్రవాది. గాంధీజీ వలెనే, అతడు బ్రిటుకు సహకారం చేయాలి అంటాడు. గాని, జాతీయగౌరవం లోటు పడ రానిది అతనికోర్కె. ఇప్పుడు పార్లమెంటులో అతనిపార్టీ తక్కువున్నది. సహస్ పామ అధికా రం స్వీకరిస్తూ, కొత్తయన్నికలు జనపాలిఅని ప్ర కటించాడు. అప్పుడు తనవత్తం హెచ్చు వస్తుం డని వమ్మకం. వాఫ్ డిక్షనుమవారే అధికారం పొందే ఈజిప్టులో బలమైన జాతీయభక్తిం అధికారానికీ వస్తుంది.

స్మారెమ్మ - రంగంలో రష్యాచే ధ్వంసం కాబడిన జర్మన్ ట్యాంకులు.

రష్యా రంగం:

రష్యనురంగంలో వాతీ తిరోగమనం పాగు తూంది. తోడా ఆనేక గ్రామములు రష్యనుల వశమగుచున్నవి. తంపైన్ ఇకమీద జెనుకు మరలరాదని హిట్లు అనుకాననం గావించినట్లు ప్రకటించారు.

రష్యా ఉత్తరంలో మార్చి నెల మధ్యమయన మంచులు కరగును. డక్షిణమున దానెట్టుప్రాంత మలో ఇప్పుటికే మంచుకరిగిపోయి, నేల గట్టి పడుచున్నది. త్వరలోనే కాకాసన్ నూనెకను: మీద బ్రహ్మాండమైనదాడి సాగగలదనీ, వాతీ పునర్విజృంభణం త్వరలోజరుగగలదనీ, పూహిస్తు దానికీ రష్యా సిద్ధపడుచున్నది.

మిత్రమండలివారి

దూరదృష్టి:

యా మిత్రమండలి ఏకనాయకత్వం క్రింద వ్యవహరించడానికి ప్రయత్నించడం ఒక శుభ చిహ్నం. ఆమెరికా - ఇంగ్లాండులమధ్య సామ రస్యం మరిగినది. సంయుక్త నేనానాయకమండలి వాసింట్టోలోనుండి పనిచేయుచుండును. పసి రత్ హార్డు తనవదనికి రాతీనామా ఇచ్చాడు.

ఫిక్ రంగానికూడా ఒకసంఘం ఏర్పడితేంది. దానిని ఆస్ట్రేలియా - మ్యాకీలెండు - అంగ్ల ప్రతి నిధులు నడుపుదురు.

చీనా:

చీనా సర్వనేవాని చాంగ్ పేక్ సతీసతీతం గా నేడు భారతవర్షానికి వచ్చినాడు. వీరి సంతో శం హుళా: భారతవర్ష క్లిప్త సమయంలో ఉదా: రిస్తుండేమా. పైనికపూర్వా విర్యాదానికి గా తుండా, భారతరాజీయ భవిష్యత్తును నిర్మించే పతకము వీరిమూలమున ఏర్పడగలదేమా యా దాది. మహాత్మాగర్వము లెన్నియో ఈ రిసమ లలో అతిసులభముగ జరుగుతున్నవి. భారతసమ స్త్య నాత్రమంత గుర్తు మైనరా?

కడవటివారలు

కింగ్ పూరులో ప్రకటించావని జపాన్ ప్రక టించింది.

బర్మాలో మార్చి వాక్ చేత శత్రువశమైంది?

ఎ. వి. పి. డి. రాజ్యం నాకాభికారి అట్లు రత్ హార్డు తనవదనికి రాతీనామా ఇచ్చాడు.

ఆంధ్ర బ్యాంక్ లిమిటెడ్

(హెడ్ ఆఫీసు, మచిలీపట్నం.)

బ్రాంచి - నెల్లూరు.

నెల్లూరులో శ్రీ ఆమంవర్గ కృష్ణరావుచతులవారి యింట్లో 17-12-41 తేదీన బ్యాంకింగ్ సా పిం డ బ డి డి

కరెంటు, ఫిక్స్డ్, నేనింగ్స్ కార్ డిపాజిట్లు మొదలగునవి తీసు కొనబడును. అన్నివిధములైన బ్యాంకింగ్ వ్యాపారము చేయబడును.

వివరములకు: యన్. యన్. మాధవరావు డి. ఎ.

ఏ కెం టు

రోజురాణి

ధర్మజీవిత ప్రారంభం.

"కమల! రాజాగారు యాదవం సాయంత్రం రావట్లేనుండా....."

"ఎవరే?"

"మనరాణి!"

"ఎవ్వరు?"

"ఈదినం సాయంత్రం"

"నిజంగానే!"

"అవు! నికమం చెబుతారు...అదే అమ్మ మాకేస్తున్నాది." అంటూ సరస్వతి గుండెలు తేడ దిగిపోయింది.

విజయంగా రాజావస్తారా! సాయంత్రం ప్రేయ...రాజదర్శనం! ఎక్కడికి పోతున్నాడు రాజా! వెప్పించేకాదు సరస. ఏమిటి! ఎలా వచ్చుడో. ఎప్పుడూలేమనా...

ద్రావణులలో పుస్తకం ముగ్యతమైన రాజాగారి చిత్రం చిత్రాను. గుమ్మమనింది మల్లెమొల. ఆమన కండ్లలో యాదవమొల ఒక మాతన త్యోగి వెలుగుతోంది.

"వివారు యాదవం...నిజమేవా?"

"బ్రే!" నన్నట్లుగా తలవూపాడు మహారాజా! గమ్మన పుస్తకాన్ని మూసేసి కిటికీ దగ్గరకు పోయి నిలబడ్డాడు. రాజమీసంధా పూలకోర జాలలో ఆలంకరిస్తున్నారు. జాతీయసతాకా తెలుగుకున్నాయి సగర్వంగా.

అయితే నిజంగానే వుండాలి!

రాజా కర్పించటానికి.....!

మలయూరులో స్వర్ణతోమెలుకొన్న రోజులు కలకలమంటూ తోటలోకి వన్నావ్వనించాయి.

గ్రమరంలో గుండెనలాడుతూండే శోభారాణి వావైచూచి ఏమన్న రాజాకట్టించవూ? అని ప్రశ్నించింది సిద్ధతో.

ఆమెను నావ్యుదయానికి పాతుకుని "అలాగే మరి వావ్యుదయవేసినను రాజాకు విన్నవించు" అన్నాను.

నా ఆవేదనలో ఆ మధ్యాహ్నం ఒక మహాయంగంలా జరిగిపోయింది.

కిటికీలో కూర్చుని మహారాజాగారి రాకను విన్నవించుకుంటే దైట యెన రో మాట్లాడుకుంటున్నారు.

"చిత్ర! ప్రద్యువానికి నూడా వస్తారన్నమాటే మహారాజా"

"బ్రే! అక్కడనుంచి బోలుమీద అంతా పురాని కట్టుతారు."

మంగళవాసుద్యా రీతిలో దూరంగా రోట దగ్గర మోటువారించిందాయి.

శ్వేతావ్యాప్తమహారోహించి రాజాగారు దూరాన కనిపించారు. పూలబుల్లు! ఆత్మర నోలకరి! చిరునవ్వుతో! మహారాజంగీకరిస్తున్నాడు ఆధ్యాత్మి.

మహాగంటుగా మా దాదామండర.....నా నుండ అదనపాటుగా దానదగ్గరే సంతోషంగా వుండే గులాబీరాణి ఒక్కగంటున మహారాజా మొలమీదవ్రాలింది.

చిరునవ్వుతో కలర్తి వావైచూచారు రాజా.

అభాగ్యురాలి!

సిద్ధతెర వాకండ్లను కప్పేసింది. మరోడు ఇంకో మాలవంక తిరిగిపోయింది పూలేగింపు

ఆరాత్రి వాకో కల వచ్చింది.

భీకరానిధ్యం! భారాపాతంగా వర్షం పడుతున్నాది. ఆకాశవృషయాన్ని చీల్చుకుని మెరుములు భీకరంగా గర్జిస్తూ మీదిపరకేట్లుగా వెలిగిపోతున్నాయి.

కుపానుగాలి భోమంటూ మహావృషాలను దూసుకుని వరుగెత్తుతున్నాది. ఉన్నెత్తులరాల్ని నవవృషాలు కలలుపుతున్నాయి.

నాచేతిలోని దివ్య ఆరిపోయింది!

కాటుకలోమంచినట్లు చీకట్లు!

ఎదురుగా ఒక మహానది. అనదికల వల్లెల విరియటాచింది. చిన్నదీపాలు చేతబట్టుకుని దీపాలవత్సవం చేసుకుంటున్నాయి పిల్లకాయలు.

మహానదివేగిట్టున పుష్కరభీకరం, అవరిగట్టున అనందసామ్రాజ్యం!!!

ఆ జీవనలో పూలకెప్పుడూ సహరిస్తూనా.....మహారాజా!

చీకటిరైపోతుండే నా వ్యూహంలో ఒక ఆకారం వుదయించింది. చంద్ర శిరజాలతో కట్టినట్లుండే ఆ కెప్పులో మహారాజా నిల్చుని నలువైపుల పరికిస్తున్నాడు

మృగ్యుపాస్తాల్లో నిలవల నమ్మకుంటుండే నామీద వారందారూప్తి.

నన్ను మారా రామహారాజా?

ఒక్క పెట్టున నన్నావరించి వుండేసిగ్గు మునుకును చించిపోవచ్చెచాను.

నావ్యాదయాన్ని కమ్మకునివుండే నిశ్శబ్దాన్ని శేదించుకుని మహారాజా శేరుమారు మ్రోగింది.

మహారాజా!..మహారాజా!"

ఇంతలో మెలుకున.

గదిలో దీపం ఆరిపోయివుంది. కిటికీలోంచిఒక చంద్రకరణం నా పాస్పుమీద పడుతున్నాది నాదేహం పులకరించింది.

దివాణంలో పదికొండుకోట్లారు.

"అక్కయ్యా! ఏంటే కలవరింతలు! ఆప్పుడే నిద్రపోవటాల్లా...కలవరింతలా...అందులో ఈ దినం! ఇదో నీలో గొప్ప విశేషంచెబుతాను నా కేం బహుమానమిస్తావు?" అంది సరస.

"ఏంటో చెప్పకే పిడించక"

"నీకు సంబంధించిందే"

"నీకు సమయంలేదు..."

"మరి నేను పోతానులే...నీకు"

"ఆరాత్రి! చెప్పకే"

"నాన్నగారు గంటముందర చిత్ర! ప్రద్యువాన్నుంచి తిరిగివచ్చారు"

"ఉ.....!"

"చెప్పకే!...నీకు...మరే నీకు...నీవువ్రాసిన

"వాసంతోదయ"చిత్రానికి మొదటిబహుమానం.

"అ! నాచిత్రానో!"

"మహారాజాగారి నిర్ణయించారట. వారిచేరి నుండా బహుమానం ఇచ్చేరుట. నీకేటివాన్న గారు దానవండుకొని యింటకి తెచ్చారు. ఇదో..."

దీపం జలిగించింది సరస.

చట్టుదిండ్లమధ్య కెంపుతో చెక్కిన రోజా పుత్రుల మార్గకాంతులతో వెలిగిపోతున్నాది.

కెంపు రోజారాణి! ముగ్య ఒక ముగ్ధుడైన మహారాజా వామాల్ రాలు.

కెంపు రోజాకు పట్టుధారతో కిగిరించి కాగిరెట్టుట్టుమీద "కమలకు" అని

నెల్లూరు పూర్వచరిత్ర

నోభలపే పూర్వపు నెల్లూరుచరిత్ర ను వసు తెలియదు. 13వ శతాబ్దములో వశించిన నోభలమునా రిచటనుండినట్లు రిమిశానములవల్ల తెలుస్తుంది. 13 శతాబ్దము మధ్యలో మధురలో నుండిన పాండ్యరాజుల బీక మొదలుండి. ఆమెను తుంలీ తెలుగు నోభరాజులు నిరంగిల్లు కాక తియలకు మూలపురుషులైవారు. 15 శతాబ్దంలో నెల్లూరు విజయవగిరి పామనాన్యంకెర్తకమైంది. కృష్ణదేవరాయలు ఉదయగిరి 1512 లో పట్టుకొని, అంతట నోక గవర్నరును నియమించెను. బీల్లా అంతయును కర్ణాటకముద్ధమవరిత (1565) వారి ఆధీనమయిందెను.

నెల్లూరుకు ఆంగ్లేయుల పరిచయము 1625 నుంచి కలిగింది. ఆంగ్లేయనా హత్య! అనంతరం పెంటుబార్జికోటకు పునాదులువేసిన తూర్పుఇండియా కంపెనీ ఉర్ద్యగ్రహముఖుడైన జేబోర గారు దుగరాజవలగ్రంథ వర్తకస్థానమును స్థాపించివాడు. దానిని అర్ధ్యగమనీ, అయగిరి అనే అందురు. ఆర్ధ్యగం మొదటియారు అననాక భూవ్యామి పీకీ ప్యాపాకేంద్రం స్థాపించి సహాయం చేసెను. 1609 లో శేంటుబార్జికోట నిర్మితమైన తర్వాత దీనిని నదరికేసిరి. మహమ్మదీయ యుగంలో దీనిని వెంకటగిరి జహందారులు ఏలుచుండిరి. 1750 లో ఇది ఆర్కాటు నవాబుకు పోతదారిగా ఉండెను. 1752 లో దానికి కమార్ మహమద్ అనునతడు ఆక్రమించుకొగా నతడు పట్టుబడి కిచ్చేదము చేయుటడెను. 1753 లో ఆర్కాటునవాలు సోదగుడైన నజీబుల్లా అనునతని స్వాధీనములో నెల్లూరుండినది.

ఇతడు 1757 లో ఆర్కాటునవాబుకు తిరగబడినందున, వానివారికి మైస్సూరువంతులడెను. నజీబుల్లా సుదరిగట్టుంట్లో వుండిన ఫ్రెంచివారి సహాయంతో పోరాడెనుగానీ, పెంటుబార్జికోట ముట్టడి ఫ్రెంచివారు పట్టుకొగావే, నజీబుల్లా ఫ్రెంచివైద్యాన్ని ఇంగ్లీషువారికి అప్పగించెను. ఇంగ్లీషువారు నజీబుల్లాను నెల్లూరుజిల్లాకు గవర్నరుగా నియమించిరి. ఇతడు సాలుకు 30,000 పగోడాలు కప్పము చెల్లించవలసినట్లు నిర్ణయించిరి. 1758 లో మహారాష్ట్రులను, ఫ్రెంచివారును నెల్లూరుకు విచ్చేసిరి. 1758లో దక్కను జేరార్ నలబత్ జంగుయొక్క సోదరుడు ఆసలత్ జంగు జిల్లామీదకివచ్చెను. 1761 లో పుదుచ్చేరి నతనం ఆగుటచేత, నెల్లూరును స్వాధీనం చేసకొనుటకు నవాబు ఇంగ్లీషువారి సహాయము కోరెను. నెల్లూరు నవాబు నజీబుల్లా దక్కను నవాబులకు విధేయత మాడనందున 1862 లో కర్నాటకాలి యుద్ధ సేనానిమైస్సూరును నెల్లూరికోటను పోవరమకొనిన నవాబు స్వాధీనముచేసెను. మ్రోదరాలీ వాడుగా (1788-82) యామండలానికి అపాయము అంతగా జరుగలేదు. 1781 లో కర్ణాటకము రిమియ్యను నవాబు ఇంగ్లీషువారికి అప్పగించినపుడు, నెల్లూరు ప్రభుధమున బ్రిటిషువారికి స్వాధీనమైనది. 1801 లో నవాజ్ అజం దుల్లా కర్ణాటకమును పూర్తిగా కంపెనీవారికి సర్వాధికారాలతో సమర్పించెను.

నెల్లూరు విస్తీర్ణము 48 మైళ్లు కి ఫర్లాంగులు. 1881 జనాభా ప్రకారం నెల్లూరు జనసంఖ్య 45695.

సరస నా వాదాల్ రాలను మహారాజాగారి శేరు ప్రక్కన పెట్టి వచ్చింది. కలవరిస్తుండే ఒక రోయల "కూ...పూ..." అని నీవించింది రోటలో.

ప్రకటన.

యానోటీను మూలకముగా యావత్తునం ఒకే యాగ్రింద వీవరించిన ప్రకారం తెలియ చేయుచున్నాను:— నా యొక్క కండ్లన వనూరుమీయగు యిష్టంకెట్టి వెంకయ్య యువపుత్రులకు లోనై శత్రుమీద తిరుగుచున్నా దనియె నదిను వెంకయ్యను యిరియలు యీరకున్నా ఏలాటి ఆప్పులు యివ్వకూడదనియె, అట్లా ఆప్పు యిచ్చినయెడల నేను ఆప్పుల చెల్లించువాడౌత నాయందు నేననియు నాకు యయదుకన్న ఆస్తి యాంతున్నా నాస్వార్థికమయిన ఆస్తి అయియున్నదనియు నాకు యేలాటి పిత్రార్థికమయిన ఆస్తి లేదనియు నా ఆస్తియందు నదిను వెంకయ్యకు ఏలాటి హక్కు లేదనియు యావత్తుములు యావత్తుమందరి మెచ్చిక చేయుట అవసరమని యిరియలల కముగా తెలియ చేయుచున్నాను. కాటట్టి యివ్వనయినను నదిను వెంకయ్యకు ఆప్పు యిచ్చినయెడల అందుకు నేనుగాని, నాఆస్తి గాని అనాబుచారీ కాదని తెల్పుచున్నాను.

ఇష్టంకెట్టి వెంకయ్య.

ప్రకాశపుమనేటి - నెల్లూరు.

డాక్టర్ సి. ఎ. కె. చార్య

పల్లు సైపలిష్టు

బృందావనం,

నెల్లూరు.

అంగ్లేజీమనందు నాడిన పుకీంచి, సాధ్య సాధ్యముల నిర్మయించుటయందు అగగమ్యులు, దీర్ఘవ్యాధి చికిత్సయందు విప్రులు.

కన్నడ కేవల ఫీజు రు. 1-0-0

టైపుస్ ఇంటికి వచ్చుటకు 2-0-0

గురువారం సాయంత్రంనుంచి, ఆదివారం సాయంత్రం వరకు నెల్లూరులో నుందురు.

నమ్మకమయిన నగలవర్తకులు

గుండాల పేరారెడ్డి

చిన్నబజారు - నెల్లూరు.

మాకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు చేయుచు యున్నది. శిరివి ఆర్డరుయిస్తే వెంటనే చేసి యివ్వబడును.

విశ్వనాథనేత్రంజనం

కంటిచోరలు, చుక్కలు, దుర్బాంసము మొదలగు సమస్త కంటివ్యాధులను ఆసుకేవల శతయే ఆరి త్వరలో కురుపును. వెల 15 గుగ్గి. సీ. 1-0-0

ముందుగా వంపువారికి పోస్టల్ ఉచితము.

విశ్వనాథ ఆయుర్వేద కైద్యశాల, బెంగళూ.

పక్షవాతమునకు-

ఎంతకాలంనుంచి ఉన్నా సరే! ఎంత తీవ్రంగా ఉండినా సరే! కాట్టుచేతులు షీజించిపోయినా సరే! ఈమందు వాడిన అమోఘంగా పని చేయును. పక్షవాత రోగులు వెంటనే యామందును ఉపయోగించి ఈకృత వ్యాధినుండి విముక్తులుగండి.

వారం నుండు 5-0-0

డాక్టరు బొమ్మాకేకపులు,

(పక్షవాత సైపలిష్టు) నెంకేటి - నెల్లూరు.

బహిరంగ లేఖలు

సుస్వాగతం.

చాంగ్మీ నవాబ్!

ఈశ్వరమయంలో తాను సరిసమేతంగా మా జన్మభూమి సందర్శించుటకు వచ్చి మమ్ములను ధన్యులజేసితిరి. రాజకార్య విమగ్నులైన తమకు మా దేశీయుల కీర్తిమను సాంకేయిక గమనించుటకు అవకాశమందునో, ఉండదో? ప్రఖ్యాతభూత్యాలకొరకు తాను పోరాటంనల్పుట సంతోషమే. ఆప్టిలియావారీసమయంలో ఇది "శ్వేత బా కుల దేశ" మని ప్రారంభించారు. మాకు మాగవర్న మెంటుకు రాజీ కుదిర్చేమందు వల్ల, తెల్ల సమస్యను చిక్కుదీయండి. తర్వాతి ఒకటేదాం.

-A Negro

వెనుకకా: ముందుకా?

చర్చిలో మహామంత్రి!

గడచిన మహాయుద్ధసమయంలో యుద్ధమంత్రి వర్గానికి భారత ప్రతినిధులుగా వికసీరు మహారాజావారు, సిన్హాప్రభువుగారు వుండేరే. యీ సారి మంత్రికూటమిలో భారతవిప్లవాన్ని మరచిపట్టుంది. దీని నేనా "వలసరాజ్య ప్రతిపత్తి అమలు జరుగుతుంది" అనేది.

-X Y. Z.

ఇదేనా 'దెమోక్రసీ'!

అమెరికన్!

కానిసరేమైన ఇండియాలోదనం విసకుంటే నూనింది. ట్రిటను ప్రతికల విమర్శనలనూ, రాజకీయ కుట్రలూ భారతీయ పెడచెవిని పెట్టివా, కామగ్నలోనూ, లాభ్యులోనూ వచ్చే విమర్శలైనా గమనించవలదా! అధికార బధిరులకు మండలేదా! క్రిపుకోరా, నీవేమంటావు?

-Zero.

గుణపాఠం

కన్నాసాహ్!

ఎండమావులను జలతరంగములని భావించు నెంతటి నెడనవయ్యా! స్వల్పాధి ప్రేకుడవైన నిన్ను ఆమెరీ యొక కంఠముగా చాచుకున్నాడుగానీ, ప్రభుత్వం సభలో నిన్ను తూరుసాన బట్టుకుంటే, అంత బలిమిమైన ముస్లింలీగ్ ఒక రాష్ట్రంలోనూ ముత్రాంగాన్ని సెలవెట్టుకోలేకపోయిందే, అని, వచ్చిన విమర్శపరంపరలకు ఆ ఆమెరీమాత్రం ఏమనగలదు? నడవ నడకను చూచుకుంటారుగానీ, యే గారి కొటిలే ఏం. నెల్లూరుగలాటాల విషయంలో మద్రాసు గవర్న మెంటు గవనరచిన భారతీని గ్రహించుకో! ఆ గవర్న మెంటు మాత్రం యెంతకాలము దాగుడు మూక లాడుతుంది! క్లిష్టమయంలో దేశానికి ద్రోహం చేశాడో కన్నాసాహ్ అని చరిత్రలో నిండలవడకు; దేశాభిమానంతో దేశాలు వదేపాట్లు విసి గుణపాఠం తెచ్చుకో.

-Eye opener.

వంతులు మార్పుకున్నారా!

క్రమాత్ అచార్యులవారూ! వాళ్ళాలో తమ పతం గెలుచు పొందినయా, సత్త్వి మార్పిడి వలనో కుదుము. తమమెడకు తగిలించుకుంటే కాంగ్రెస్ ముక్కులొకుంటేమోనను భయము, గాంధీజీ పరిగి దగ్ధపాఠధియ్యెనను సంత

సమా, బాల్కనీని వాళ్ళా అంగీకరించిందిగానీ, మనచమత్కార మృదువతో భారతీగాదు మమం దీ. తమ ఉపవ్యావహారికనిగూర్చి లోకమేమనుకుంటుందో, గ్రహించుకోండి కొంచెం.

-అకాశరామన్న.

దీర్ఘ దృష్టి.

ఆంధ్రదేశం వాళ్ళావేదికమోడ నిలిచి బాల్కనీ తీర్మానాన్ని ఖండిస్తూంటే గాంధీమహాత్ముని దండినత్యాగ్రహం జ్ఞాపక మొచ్చింది. సరిగ్గ సమయంలో ఆచంచల సంతకము, భృత విశ్వాసము, ఆకుంతరితీత మహానాయకుల లక్షణములు, వాళ్ళాలో బాల్కనీ తీర్మానము బహుగ్రీవంగా సాగిపోయిననూ, దేశము క్రమేనీ ప్రకాశం పంకశే తిరుగునూ, అచార్యులవారికి అద్దు తగులు తూవుంది. ఇదే రాజకీయదృష్టి!

-దురదర్శి.

వంగంలో ప్రశాంతం!

నవాబ్ హక్కుమంత్రి! ధక్కాలో జరిగిన మరకలవల తదనంతరం, శేదేర్బద్ధ సంగీయ మంత్రాంగంపటి బల్లెవైస కొరతనం కుదురుతుందని ఎవరూ ఊహించియూండలేదు. ఎన్నడూ కలియని ముస్లింలీగు కాంగ్రెసుల దృక్పథం అదృశ్యమై హక్కు - ముఖ్యీ క్యా లివెట్టు ఏగ్గుడుకుండా అనుకుంటిమి. ఈసమ్మీళన ఫలితంగా, "ఇకందరీ ఎదుకేషన్" లిలువంటి కృత్రిమ కానభావాలన్ని సమవీచాయి, రాష్ట్ర భ్యుదయంతో, మంత్రాంగం బంగాళంలో ఏర్పడడం భావిభారత భాగ్యోదయ మాచనలేనని యెదు సంతోషపడడు! ముస్లింలీగుసలహాలను విన్నంతకాలమూ, దెంగాలుకు కాంతి కుదిరిందికాదు. బహుశ: అఖిలభారత సమస్యకూడా, జిన్నా ఒక నాయకు డమకోషనర కాలం పరిష్కారం కాజేమా!

-As You Like.

వెంకటగిరి ఎస్తేటు:

య 1-కి 20 ల శిస్తుతో కుంగి పొయ్యే తూర్పు కనుపూరుకు పాటగతులు లేవా?

స్న 1842 ఫసలి మొదలు య 1-కి రు 20 లు లేటువున్న భూములకు రు 15 ల వంతున మూజు మానిగా చెల్లించుకుంటాయన్నాడు. యిప్పటి కేవలార్ గారు రు 20 లేటుతోనే దిట్టాలు తయారు చేయమనీ, వట్టాలు వ్రాయమనీ చెప్తున్నాడట. ఆ ప్రకారమేలే రైతులు ముచ్చెలికాల్లో చేవ్రాలుచేయమ అని మెండుకొడ్డి కూర్చోనిఉన్నారు. రైతులుచెప్పి ఆయిగ్గ మహారాజ్ కుమార్ గారికి చెప్పకుంటే "మేం స్వయంగా మంచి అడ్ బాట్ లేటుప్రకారం తీర్మానిస్తామ"న్నాడు. వారు వచ్చిందిలేదు. చూచిందిలేదు. డెల్టాలో య 1-కి రు 10 ల లేటుకు వైసలేదు. ఈపూళ్ళో

స్వాతంత్యం ఇది!

ఈశ్వరచంద్ విద్యాసాగర్ కేసు ఆంధ్రాలో ఉరియమే. వీరు వంగరాష్ట్రంలో కొంతకాలం రు 500 వేతనంతో ఇక్ మెక్టరుజివ్ మ్యాన్యువనిలో ఉండిరి. ఆవాటి మ్యాక్టర్ జైర్జరు యంగ్ దొరగారు తలవీరుమచాడు. హిందూ కాలేజీ వల్లి, అచట రెండుగడులు కావలెనని ఈశ్వరచంద్రివి అడగమన్నాడు. యంగ్ దొర గారుకూడావస్తే తాను పోతానన్నాడు విద్యా సాగరుడు. "నీవే పోవాల్సి"అని దొరగారు గడ్డించాడు. తోటిలో వుండిన కాగితాన్నితీసి రాజీనామా గోకితేసి "ఇక నాకు ఇష్టంగాని పనిని వాచేక వేయించలేవుగా" అని చెప్పిపోయెను. స్వాతంత్యంఅంటే ఎంతత్యాగంతో కూడిందో చూడండి.

ధిల్లీఅసెంబ్లీటెటర్ల జాపితా.

మద్రాసురాజధానిలోని ధిల్లీఅసెంబ్లీ టెటర్ల జాపితా 31.3.42 దిన ప్రచురింపబడును. దీనిలో ఒరిస్సా రాష్ట్రంలోకి నెట్టుబడిన ప్రదేశముల టెటర్లకూడా ఉంటును

నెల్లూరు హిందూమహాసభ.

తర్వాత మహాసభామన్వీసం నెల్లూరు హిందూసభ సంకల్పం నెరవేరిందనుకోవాలి. దీనికిగా తొల హిందువులు గావించినత్యాగం అపారం. పోరాడ బడిన సమస్యప్రామాఖ్యక ప్రధానం. భారతం లోని హిందూప్రపంచమంతా ఒకటై, మద్రాసు గవర్న మెంటుకు తెలిపవలెంది బలం అమాఘం. ఎలాగైతేయేం, నెల్లూరుపేరు చిరదిలికొ మ్రోగింది. కానితోనూడా వైదా నుబ్బరామయ్య, కొక్కపూడిరెడ్డి, కరంకుల్లాగారి పేరుకూడా మోగిపోయాయి. నెల్లూరు హిందూమహాసభ ప్రధమాధ్యాయమే అంత్యాధ్యాయంకాదుకా! Sanathanist.

కృష్ణ సుఖ బాల్ల మొదలగు దీర్ఘవృద్ధులకు విశేషలయము

దేది అందకో గొప్పలవ్వము శూర్య గిదావరిజెల్లా పొందియి పొదు గాంధీనగరము దిజవార 31.3.42 వాడక 50 మరణము

డాక్టర్ శ్రీపాదకృష్ణమూర్తి శాస్త్రి దేజవాడ (లేక) రాజమండ్రి

వారి యాక్రంది మంచులు యాక్రంది వ్యాధులకు ఆమోఘముగ పనిచేయును.

ఆరోగ్యసుధ సమస్త పెగ సవాయివ్యాధులకు 80 మా. 4.0.0

స్త్రీ సుధ స్త్రీల సమస్త గర్భాశయవ్యాధులకు ,, 8.0.0

అనందసుధ బలహీనత, వమస్త వ్యాధులకు 8 మా. 2.8.0

ప్రదరామ్యలము స్త్రీల శ్వేతరక్త ప్రసరములకు 80 మా. 4.0.0

ప్రమేహ సుధ సమస్త కుక్రమవ్యయలకు 80 మా. 4.0.0

రత్నసుధ రత్న వ్యాధులకు, రక్త వ్యాధులకు 80 మా. 4.0.0

దివ్యసుధ గర్భిణీస్త్రీల సమస్త వ్యాధులకు 80 మా. 4.0.0

సర్వసుధ ముష్టి మైథునము, వరములబలహీనతకు ,, 10.0.0

ఇంకను శాస్త్రీయముగు సమస్తాశయశ్వేదోషధ ములును, ఆయుర్వేదాగకరములగు వైద్యగింధ ములును దొరకగలవు. శీట్లాగు ఉచితం.

కుంభ బొల్లి : వగైరా

కుంభ, బొల్లి మేహమచ్చలు, పెగ, సవాయి వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స: శీట్లాగు ఉచితం. ని. రెడ్డి అండ్ కో., (రెజిస్టర్డ్) (ప్రాప్రయిటరు) కి. వి. రెడ్డి, గోపాలపురం తూ. గో. జిల్లా.

మేలురకం వక్కలతో

సుగంధ వక్కపొడి

అన్నిచోట్ల ఏకెంట్లు కావాలి.

ప్రభాత్ ఇంద్రస్త్రియల్సు.

ట్రంకుకోడ్డు - నెల్లూరు.

50 సం||లుగా ప్రఖ్యాతి చెందిన

మదనమంజరి

ధాతుగీత, మలబద్ధకము, స్వస్థ స్థలనము వీటికి ఉత్కృష్టమైన గుణమును ఇచ్చును. ఇది రక్తమును, వీర్యమును, అధికమనశ్చిహమునకు క్రొత్త ఉత్సాహంకలిగించును. చల దర్శియ 1-మదనమంజరి ఫార్మసీ, చెనాబజారు ముదరామ నెల్లూరు: ఆర్థిక ఫార్మసీ, ట్రంకుకోడ్డు. కావలి : సరియంటల్ ప్లాస్సు.

గూడూరు వెళ్లికట్టుం రు 4.

గూడూరు నకుటూరు చివరివరకు ప్రేక్షకులు తమ ఆసనములను వదిలి... 13-2-41 తేదీ తనయుంటు వివాహము జరిగిన సందర్భమున జమీన్దార్లు రు 4 లు కట్టుమిచ్చిరి.

—పత్రికాధిపతి.

జమీన్దార్లు

13-2-1942

సుస్వాగతము!

యుద్ధదేవత ముఖగహ్వరంలో భారత దేశం పడనుండే యీ ఆపత్తురణాన జంగ్ కేపియాంగ్ దంపతులు భారత భూమిని సందర్శించుట ప్రపంచ చరిత్రలో నూతనాధ్యాయం గాగలదు.

నవీనభారతము బానిసత్వపరికలమునందు మునిగియుండియు, స్వతంత్ర చీనా దేశము నిద్రావస్థయందుండినందుకు విచారించినది. పాశ్చాత్య దేశములు, లోనం బ్రవేశించి మతబోధకులనీ, శ్యాపారస్తులనీ, యాత్రీకులనీ, చీనా లో కావించిన కల్లోలములు, విప్లవములు భారతీయులకు చిరపరిచయములు.

జపాను సామ్రాజ్యత్వస్థ స్వాతంత్ర్య ప్రయులకు కంటకప్రాయమయ్యెను, చీనాను మాత్రము అమూల్యప్రద మైవది. నాలుగేండ్ల నిరంతర సంకుల వమర ఫలితంగా దేశములోని భేద భావములు నశించినవి. శత్రుధిక్కరం సంకల్పము సమీపించింది. చీనాదేశ ప్రజలు కని ఎచ్చిస లోకమొకడ అగగలదు! మన భావము ఏర్పడింది.

ప్రస్తుత ఫసిఫిక్ సంగ్రామంలో చీనా ప్రధానపాత్ర వహిస్తుంది. చియాంగ్ కేషేక్ భారతవర్షంలో అడుగిడినపుడు భారత హృదయంలో స్వాతంత్ర్య వాంఛాకీరణాలు కల్లోల పంకిలంలో తగుల్కొనియున్నవి. చియాంగ్ తన భుజాస్కందములనే ఆధారము చేసుకొని ఇంతకాలము వింధ్యాద్రివలె జపానున కడ్డుతగిలి, దేశ గౌరవం నిలుపుకున్నాడు.

ప్రజాస్వామ్యముకొరకనీ, పరిత రాజ్య సముద్ధరణకనీ, విశ్వమానవ సౌభ్రాతృత్వమునకనీ, నిరంకుశ నియంతృత్వ నిర్మూలనమునకనీ, జరుగుచుండు నేటి యుద్ధాశయాలు స్వార్థకలుష దూషితములగుట విచారకరం. అనేక రంగుజాతులతో మిళితమైన బ్రిటిషు సామ్రాజ్యంలో రంగుభేదము పాటింప బడటం విపాదదకరం. పసిఫిక్ రంగములో ఆస్ట్రేలియా “శ్వేతముఖు”ల దని జరుగుచుండు ప్రచారము చియాంగు దంపతులకు హృదయ విదారితముకాదా? హిట్లరు యూదులను బాధించినందుకు కుందితిమి, ఆస్ట్రేలియా, ఆఫ్రికాలవారు వర్ణ వివక్షతకు బూనుకున్నంతకాలము లో కములో శాంతికి తావుండదేమో!

స్వాతంత్ర్యమూర్తులైన చియాంగు దంపతులకు సుస్వాగతము. తమ అమూల్య సందర్శనంవల్ల భారతము నిట్టూర్పు విడిచినది- పొంగిపరలి వచ్చు ఉత్సాహాద్రేకములతో కాగలింతుమా, చేతులకు సంకెలు తగుల్కొని యున్నవి. నోటినిండ పలకరింతుమా, కఠినవాగ్ధనములు గలవు. స్వేచ్ఛగా వీర విహారము గావించుమా, కాశ్యపినువగడియలు గలవు. ఆయినను స్వాతంత్ర్యపిపాసార్థి హృదయంలో ఇదిగో మా సుస్వాగతము దాని సరికట్టుట కింకను, మానవుడు నిర్బంధములను కనిపెట్టలేదు.

యోధాగ్రేసరా! బ్రిటిషుగవర్న మెంటు సామాన్యహృదయమును ద్రవీకరించే, ప్రజాప్రభుత్వవర్గములందు గౌరవస్థానమును బడసే, సమాన ప్రతిపత్తిలో నాడీ పెనుభూతమును ధీమానుటకు నీవును ఇందుక ప్రయత్నింపుము! స్వాతంత్ర్య భానుడు భాంత గగన

విమర్శకుడు

ఫస్టుగ్రేడు కాలేజి

“నీవు నెల్లూరికి వెలిసియ్య కాలేజి నచటకే చదిగదా యరయ వలయు” అని ప్రాయశలనీవచ్చేది కాన్వలవారు ప్రతి వారం.

ఇందులో ప్రేమ ప్రామాణ్యము చాలా ముఖ్యవిషయం. కాని ప్రభుత్వం అనుమతించేట్లు లేదు. పోలే! కాలేజీనియం గొడ్డలి నీళ్లల్లా వానకేసివుంది. ఇది తెగదు; తెల్లారదు. ఫస్టుగ్రేడు కాలేజి రాజాగారుచేరా? శరవిధాలా సంకోచం. వారు చేయవచ్చారా? సహప్రవిధాల సంకోచం. అయితే వెంటగిరిరాజాగారి కాలేజి అనేపేరు పదులుకోవాలే. లక్ష్మీరామయ్యలు ఈ వాడు యివ్వడానికి సిద్ధంగావున్నాడు. రిక్లమరు రామిరెడ్డిగారు. అది మొదలు రిక్లమరు రామిరెడ్డిగారి కాలేజి అయిపోతుంది. ఏదైనా రాజా గారు తేల్చిచెప్పడం కాను. “అమ్మ పెట్టా పెట్టు అదక్కరివావ్వుద”న్నట్లు, తానూచెయ్యక మరొకరికి అవకాశం యివ్వక పోవడం బాగులేదు. కావున ఏ. సి. మర్చా రెడ్డిగారు ఆధ్వర్యముగా కల్లిన వి. ఆర్. కాలేజి కమిటీవారు వెంటనే మేల్కొని వేదాంతాచారి

బొడ్డో వెయ్యివేలీ విలెట్టి ఏకోటకటి తేల్చుకోవడం మొగును. రాజాగారి వ్యవహారమునా ఆముదంతో పరిష్కారంగా ఉంటుంది. తద్దు కడిగినావారు. 50 వేల విషయమే ఇకలా తెగలేదు. అసలు కాలేజి, హైస్కూల్కు రాజాగారివారు యిచ్చేది సాలీకి ఏ నాలుగైదువేల! విపాత్ ఈనాలుగైదు వేలకోసం కమిటీ ఎన్ని సంవత్సరాలనుండి చేరుకుంటున్నారోని తాయి మర్చారావుగారివంటి వాటికి నలంబేస్తూ కూర్చుంటూ వంటుంది.

ఇంతకు కమిటీవారు విస్తరిల్వారంటే వెంటనే రామిరెడ్డిగారి వంటి వదామ్యలు కార్యకాధనకు పూనుకొంటారు.

రిక్లమన జయంతి

మార్చిలో ఆర్కిడో సముద్రంలో మంచుకోకి కాలంలో అంటే మనకు ఆపకాలే కిరంలలో వస్తున్నది మహాభారత రచయిత రిక్లమజయంతి పుణ్యదినం. అనాడు ప్రతి ఏటా రిక్లమరు రామిరెడ్డిగారు తన తండ్రిగారి పేరుతో రు 118 ఆంధ్రవీర్యులకు వదిలిస్తాడు. గరిసంవత్సరం బాధించుకొని సహ్యానించుటదూరు. ఈ సంవత్సరం విశ్వనాథ సత్యనారాయణకవిగారి వంతు వచ్చిందనివార్త. కానివ్వండి తొందరలేమి ఈ రాయవోలు మర్చారావుగారివంటి వచ్చేవాలు సస్తుంది. సింహపుర్యంతికి ద్వారంలో రామిరెడ్డి అనే పారిజాతపుమొక్క ఇంకా ఎన్ని పరిమళపుష్పల ప్రపంచమన్నో దేవప్రాశం?

ప్ర్యానిటీవువన్ను

హిందువుల సివిలుహక్కులు రక్షించాలంటే ఎక్కువపోలీసు కావాలి. కావున దాన్ని ధరించేవంతు నెల్లూరు పొలులకి ఇది కేటి తీర్పు— మామూలు సివిల్ హక్కులకుగానీ, లా అండ్ ఆర్డరును కాపాడడం గానీ, ఇవిరెండు ప్రభుత్వం చేయవలసిన విధము. దీనిభుక్తులు మామూలు బడ్జటులోనే ప్రభుత్వం ధరిస్తుంది. నెల్లూరు సందర్భం ఆలాంటిదే. కోర్టుడిక్రీని అమలుపరచుటలో కలిగిన ఆటంకాలతీర్పుట ప్రభుత్వవిధి. ఆంధ్రవీర్య భక్తులు పోలుల ధరించాలనడం స్వాయస్మ్యతంకాదు. ఈయవరాధం ఇరువురెత్రిం దుద్దితే వారి రాజీపడతారనే కారణమైతే అది స్వాయమనిపించుకోదు.

ఇది మకోద్దుబాబో అని మొత్తుకోవడానికి రిక్లమెంట్ పురమందిరానసభజరిగింది. తగినంతమంది కాలేజీని మల్లీ వాయిదావేసుకున్నారు. తగినంత ప్రయత్నం లేనందున అనుకున్నంతమంది కాలేజీదేమా?

ఈవిషయంలో ఈమధ్య కలెక్టరుగారు యిరువత్తెలలో మాట్లాడారనీ, హిందూసభ ప్రెసిడెంటు 11 తేదీ ఆలస్యమైనందున తిరుగా 16 తేదీ నాయిదావేసుకున్నారనీ తెలుస్తుంది. పర్యవసానం లేలని విషయమేమైతే మన కందుకు?

చివర మాకు తెలిసినవార్త ముట్టి ప్ర్యానిటీవు పోలీసులు నెక్లిన దుద్దితేతున్నారుననీ, ఆ శుభముహూర్తం నేడో శనిో నెల్లూరిలోననీ, విజయం గగరంమండి వచ్చిన రిలీఫ్, ఈపోలీసుగారు మారుతుందనీ, ఒక సార్లెంటు, రి మంది హెడ్ కాని స్టేబ్ల్యు, 93 కానిస్టేబ్ల్యు చరనీ 101 మంది (ఏకోర్రం) వుంటారనీ, వీరికి సంవత్సరానికి

[కొరవ రి.వ వేటిలో]

బుజ్జాటి అస్తమయం

బ్రహ్మచరీ బబాజీ 11 తేదీ పాయంత్రం వార్ధాలో తనయింట్లో మృత్యువానికి లలి యయ్యాడని పిడుగువంటి వార్త. 1920 నుండి మహాత్ముని ఆనుసంభ్యుత్వం, నిర్మాణకార్యానికి పట్టుకొమ్మ అనిపించాడు. చరభాసంఘాధ్యక్షుడు, లక్ష్మీవారాయణ దేవగిరిస్వామి, జండా సత్యాగ్రహ నాయకుడు, రి 25 లక్షల ధనమును నేరేనీ వకు చూడబడకపోయి వర్మింకుకుంటే సభ్యుడై, కళాంజీయై, కాంగ్రెసు మహారథివైవచ్చాడు. శ్రీవారి ఆశ్రితం కాంతి కలుగుగాక. శ్రీవారి తీర్థం అదంబులకు కరదీపిక యగుగాక!

(గడియారాలు - కంటికి చూపు)
ఎల్క్ ట్రేక్ రాళ్ళు, గోవగడియారాలు, చెరిగి
యారాలు, కేరీర్ మూడి ఉంచుకునే మున్నగు
అద్వైత కుటుంబ గడియారాలు, కంటికి చూపు
ప్రేమలు ఆస్తి మావల్లి వీరుకును,
యస్. కె. శేలు ఆంధ్ర సెన్సు,
ట్రాంకర్లో ధర్మ - నెల్లూరు.

విను - వినకపో

మృగముల జీవితం.

ఎలుగుబంటు	50 ఏండు
ఒంటె	35 "
పిల్లి	25 "
కుక్క	15 "
ఏనుగు	80 "
తుల	15 "
కాకి	25-50 "
కందేలు	12 "
గుట్టం	35 "
పింహం	50 "
ఎలుక	4 "
పాము	10 "
పులి	20 "
కాచేలు	150 "

తెలుసుకోవలసినవి.

ప్రపంచ విస్తీర్ణము	196,950,000 చ. మై.
నీరు	139,440,000 "
భూమి	57,510,000 "
కాత్తర భృంగంనుండి	78,88,888 "
చుట్టూ భృంగంవరకు	

ప్రపంచంలో వివిధమతస్తుల సంఖ్య.

క్రైస్తవులు	18 — 22
" ప్రాచీనస్థలము	20 — 29
" రోమన్ క్యాథలిక్కులు	33 — 15
" ఆర్థడాక్సు క్యాథలిక్కులు	14 — 40
" రోమ్ క్రైస్తవులు	1 — ...
బౌద్ధులు	1 — 80
మహమ్మదీయులు	24 — 90
తామిలు	15 — 2
హిందువులు	27 — ...
కకాళ్యాపియన్లు (చీనా)	35 — 08
సింట్రియ (జపాను)	2 — 25

నెల్లూరుమండల కవులు

ఉపాధ్యాయ సండితపరివర్తన యాజమాన్యమున 7.2.42 తేదీన నెల్లూరుపురమండలమున శ్రీ బ్రహ్మదేవ రామచంద్రాచార్యగారి యాజమాన్యమున నిర్వహించిన నెల్లూరు మండలములో ఇచ్చిరి తెలిసినంతవఱకు పద్యకవులు, గద్యకవులు, యక్షగానకవులు, వీరకవిత్వములు, గ్రంథములు వింశతిముల సేకరించి కవి జీవితములు ప్రచురించవలెనని తీర్మానించిరి. నెల్లూరు మండలములో ఒంగోలు తాలూకాకూడా చేరవలసినట్లు తీర్మానించిరి.

ఎండోమెంటు బోర్డు

గౌరవకాలంగా ఎండోమెంటు బోర్డు జేవాలయాలలో మతప్రచారము జరుగుచున్నట్లు చేస్తున్నారని ఉద్వేగములతో ముఖ్యమంత్రిగారికి, జేవాలయాలలో మంత్రోచ్ఛరణ చేయుట, స్థానిక జేవాలయచరిత్రలు వ్రాయించుట, జేవాలయముల కల్పములు వగైరాలను ప్రచురించుట అవసరమని ధర్మకర్తలను ప్రోత్సహించునట్లు తెలియజేయుచున్నది. అట్టి కులకు పరియగ, నిత్యగర్భాభిషేకముగా ఏర్పాటుచేయుటకును, ఆగమములందును, కర్మలందును వ్యత్యాసమును బోధించుట తగినవిధానము చేయుచున్నారని.

నెల్లూరు గలాటాలు

కేసులు

వల్లంబంబాలు, పులికేపాలు శేనులలో కృష్ణలు మేజిస్ట్రేటుగారి కిత్తులమీద గూఢచారు సేవ కల్పించుకొన్నట్లుగా ఆపివేయబడినవి.

బరసెలు, చట్టాకర్తులు, వగైరా కలిగి వుండిన నవాపేట పోలీసువారు కేసు వూరు ముప్పరామయ్య, రావు ముప్పరామయ్య, కరుగు రామయ్య గారిమీద పెట్టిన విచారణమును సైబల్ మేజిస్ట్రేటుగారు తోసివేసిరి.

పెనుబోలు ముప్పరామయ్య మరియు మీద పెట్టబడిన కేసులో షేక్ హుసేన్ ఖాన్, చిలకల లక్ష్మయ్య, దాక్షరీ నగర్వారాయణ గార్ల సాక్ష్యం పూర్తి అయింది.

బొమ్మ శేషాద్రి వగైరా మైనరులవారు వల్లంబంబ శేనులలో ముద్దాయాలు మైనర్లని పూచీతీసుకొని పదలబడిరి.

నగలు దొంగతనము

నవాబుపేట వాస్తవ్యులు సాదా పుల్లయ్య, పల్లిపాటి చామరయ్య, పల్లిపాటి శంకరయ్య అనువారికి యువ్వింజలలో కలిపిన విషమును కలిపి పెట్టబడినట్లునూ, వారు మైకముతో పడియుండిగా, వారియింట్లో 8, 800-0-0 లు విలువగల నగలు దొంగతనము పోయినదియూ తీరేట్లు చెయ్యబడినవి.

పొదలకూరిపల్లె గొట్టవారెంలో పద్దమూడి లక్ష్మయ్య అనువామెను కాన్స్టేబుల్ H O. 202 ను P. C. 780 ను, అరెస్టుచేసిరి. ఆగలన్నియును దొరికినవి. పోలీసులు శేనును విచారిస్తున్నారు.

యుద్ధము - ఇండియా

కాగితము

ఇండియాలో ఏటా ఖర్చయ్యే కాగితము (ఆఫీసుకాగితము) 120,000 టన్నులు. ఇండియాలో తయారయ్యేది 100,000 టన్నులు. దిగుమతి పూర్వం. ఈకాగితంలో 1/8 వంతు గవర్నమెంటుకే ఖర్చుగతుంది.

గవర్నమెంటు పేపరు స్టేషనరీ ఖర్చు.	
1839-40	రూ 81,82,000
40-41	" 74,73,000
41-42	" 1,77,49,000

దిగుమతులు.

యుద్ధం మొదటిసారి దిగుమతులు	రూ 1,81,35,00,000
యుద్ధం రెండవ సారి	రూ 1,75,15,00,000

యుద్ధమునకు కావలసిన యంత్రసామగ్రిలై శ్వేత ముఖ్యముగా ముఖ్యముగా తయారౌచుచుండి. 12,000 నిపులులైన పనివారిని పనిచేయుచు వ్నాయి. ఒక సంవత్సరంలోగా 1,80,000 టన్నుల ఉత్పత్తి పనులు జరిగినవి.

యుద్ధమునకు ఆఫీసుకాగిత వస్తువులు 50,000 రకములుండిరి. వీనిలో భారతదేశము తనకు కావలసినవి తయారుచేసుకొని 37,500 రకములు వైట పంపుచున్నది.

భారతదేశములో యుద్ధమునకుముందు 5000 కాట్ల వగైరా బండ్లుఉండినవి ఇప్పుడు 80,000 అయినవి.

శుల 1.1 కి భారతదేశమునుండి వైద్యారికి 8,000,000 ఉడుపులు పంపబడుచున్నది. ఉడుపులు సప్లముగా 11 ప్యాక్టరీలు గలవు 400 రకముల ఉట్టుపని జరుగుతూవుంది. యాదువులను తయారుచేయుటకుగా 55000 దట్టలు పనిచేస్తున్నారు.

తామర మందు

నకల విధములైన చర్మ వ్యాధులను రెండేపాతలతో

నిర్మూలము చేయును
ఆమృతాంజనంవారి

NELLORE MUNICIPALITY

నోటీసు

"1942-43 సంవత్సరమునకు పథులవారివీధిలోని కూరగాయల మార్కెట్టు, బండ్లదొడ్లు వీటివద్ద రుసుములు వసూలుచేయు హక్కు తే 9-3-42 ది సోమవారము సాయంత్రం 4, 4-30 ఘంటలకు మునిసిపల్ ఆఫీసుయొద్ద యాలంబేయబడును. యాలంబరత్తులు మునిసిపల్ ఆఫీసు పనిచేయు కాలములో వచ్చి చూచుకొనవచ్చును."

Nellore Municipal Office,
Dated 9-2-42.
Sanjiva Talava
Commissioner.

నమ్మకమైన

నగల దుకాణం

నమ్మకము, స్వరగా యమ్యుట, తొత్తరకాలు. వీటికి ప్రసిద్ధి కల్గిన ఆంగడి వీధి? గుంటాల వెంకట సుబ్బారెడ్డి & సన్స్ చిన్నబదారు :: నెల్లూరు.

దొంగేగారి

బాలామృతము

బలహీనమైన బిడ్డలకు

పుష్టియున్ను, బలమున్ను

ఆరోగ్యము నిచ్చును.

7 రూపాయలకు

కరలు - కామ్యములు - కళలు
● నవలలు - నాటకములు
● విజ్ఞానములు - వానశిల శిల్పములు - చిత్రములు
● పోషకములు - గుర్రులకు వున్నవలు 20 గా 1 రెండిగాని, రెండు తెలుగు వాడుకగా ప్రకటించును.
అన్ని గ్రంథములు ఆధునికములే!
వస్త్రాభిరూపములు • పాత్రలు • మర్రాసు

పుస్తకములు 24

కాకర్ల కామేశ్వరయ్యగారి పక్షవాత నివారణ డిప్లో.

మా "భవనేశ్వరి గురితలు" (రెండవది) చక్షువాతం, దుష్టవాతం, చమ్మ, తిమ్మగిరి శ్వరలో గ్యారంటీగ కుదురును. కాక కామేశ్వరయ్యగారి ఫోటో ప్రేక్షకులముగల జానధము మాత్రమే వాడును. యంతయుమించినది పునఃపునః లేదు.

8 శోకాలకు జామెముల శక్తి రూ. 8-0-0 ప్యాకెంకు బోప్టే ప్రత్యేకము.

కాకర్ల వెంకటప్పయ్య. కాక్టర్, పక్షవాత స్వేచ్ఛిస్తు కాకర్లవారివీధి, నెల్లూరు.

సింగపూర్ - దీవుల చరిత్ర

సింగపూర్

సింగపూరు శీతీకృతవనయంత్రంలో పసిఫిక్ రంగమునందు ప్రధానస్థానాన్ని వహించింది. ఈ దీవి భూవిదళమైన జపాన్ సామ్రాజ్యముయొక్కయు, బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యముయొక్కయు చరిత్ర ఆధారపడుతుంది.

ఈ ద్వీపము మలయాలో, జహోరునకు దక్షిణముననుండు నౌకవాక్రాయము. దీని వైశాల్యము 260 చ. మై. రూపు చదవరులుగా 28 మైళ్లు ఉత్తర దక్షిణంగా 14 మైళ్లు నిడివిగలిగి దీని చతురస్రంగా వుంటుంది. మలయాచరిత్రలో దీని స్థాపకుడు సంగనీల ఉత్తమ అనువాదనీ, ఆతడు 1180 లో సుమత్రాలోని సాలెంబాగ్ నుండి కొందరు మలయాలాదివారితో వచ్చి ఇచట చేరుకొనెనటాను. యితడు ఆరెగ్లాండరు సంగతివాడని మహమ్మదీయ చరిత్రకారులంటారు. ఈ సంగనీల ఉత్తమ ఇచట విగడముతో నౌక సింహాన్ని చూపాడనీ అందుచేత దానికి సింహపురమని పేరు పెట్టినాడని స్థానిక చరిత్రలో వుంది. యిచట ద్రావిడులు ఆసేయుగలరు. వారిని ఆచటి వారు క్రింగ్ లంటారు. వీరు కలింగులని కొందరు తలంతురు.

ఈ దీవి 1819 లో బ్రిటిషువారిదైంది. దీనిని సంపాదించినవాడు సర్ ఫ్రాన్సిస్ డిక్సన్ అనువాడు. అప్పడచట ఉత్తరేడు. సింగపూరునకు జోహోరునకు మధ్య 8 ఫర్లాంగుల వెడల్పుగల జలసంధిఉంది. ఈ జలసంధిమీద నౌక వంతెన ఉంది. 1903 లో జోహోరునుండి సింగపూరుకు 15 మైళ్లు రైలురూట నిర్మించారు. జోహోరు నుండి సింగపూరుకు నీటిసప్తయ కావాలి.

ఈద్విపంగా బ్రిటిషువారు బలియమైన నాకా స్థావరము నిర్మించారు. ఇచట రెండు దాగులున్నవి. ఒకటి ప్లాటినండాకు. దీనిపొడుగు 900 అడుగులు. వెడల్పు 200 అడుగులు. దీని క్రింద 80,000 ప్రజలుండే దానికి స్థళంవుంది. ఎంత పెద్ద యుద్ధనావనైనా ఇది లేవనెత్తుతుంది. ఈదాగును ఇంగ్లాండులో నిర్మించి, విడదీసి, 10 వేల మైళ్లు దెచ్చి ఇచట బిగించారు.

ఇదిగాక గ్రేవింగ్ డాక్ అని ఇంకోకటి ఉంది. దానిని 10 లక్షలు వెచ్చించి నిర్మించారు. 5 లక్షల ఘా అడుగుల కాంక్రీట్ దానికి ఉపయోగించారు. దానిలో 880,000 గాలనుల నీరు ఉంటుంది, ప్లాటినండాకువలె దీనిని ఒక చోటినుండి ఒకచోటికి తీసికొనిపోవుటకు వీలులేదు. ఎంతటి స్త్రీమర్దయినను రిపేరుచేయుట కిచట మెరుకు పావులు, గిడ్డంగులు, క్రేనులు ఉన్నవి.

ఇచట కాంతిసమయంలో 7000 ప్రెస్యూ, 4 విమానాశ్రయాలు, 40 విమానాలు ఉండేవి. ఇచట 100 లక్షల టన్నుల చమురులు నిలువచేసి ఉంటును. అగ్నిప్రమాదం జరగకుండా దానిమీద ఎత్తైన ప్రాకారాలు నిర్మించారు. భూగర్భంలో ఆయుధాగారాలున్నవి.

జోహోరు జలసంధి అగారమైంది. 36 అడుగుల గోతు, 8 ఫర్లాంగులు వెడల్పు గలిగినది.

ఈద్విపంలో ప్రకృతి సౌంద్యం అంతగాలేదు. కొబ్బరిచెట్లు, ఆవాపచెట్ల విస్తారంగా వుంటవి. భూమధ్యరేఖకు దగ్గరలవా, సంకర్షరం పొడుగునా వర్షాలు కురుస్తుంటవి. ఆచటి ప్రజలు దీనిని 10 మిలియనుల గానులను నీటిని వాడుతురు. ఆచట చూడదగిన దృశ్యాలులేవు గత

కాలంలో సయాం రాజు ఆచటికి చూడవచ్చి జపానకరించిన వీరుకు కందుకొనావుంది.

జోహోర్

పసిఫిక్ యుద్ధంలో శిథిల జపాను వశమైన జోహోరు దేశముయొక్క కొన్ని విభాగాలు. ఈ దేశం మలయాలో దక్షిణంగావుంది. దీని వైశాల్యం 9000 చ. మైళ్లు. దీని ఉత్తరంగా పాపాంగ్, నెప్రిసాంబిక్, మలాకా దేశాలున్నవి. దక్షిణంగా సింగపూరును విడదీయు జోహోరును గుంధివుంది. ఈదేశంలో అశ్వలు యెక్కువ. 4000 అడుగుల యెక్కుగల కొండలు రెండున్నవి. మార్, ఎస్ట్రా, జోహోర్ అను మూడు నదులు గలవు. ఇచట జోహానంబు ఉపయోగానికి తేటదేశము. తగరపువ్వుకల కొద్దిగావుంది. మిరియాలు, సబ్బుబియ్యము, రబ్బరు విరివిగా దొరుకును. ఇవచగమలు గలవుగానీ, బొగ్గుగమలు లేవని వర్తకములు పొగడంలేదు.

ఇచట జవాభా 3 లక్షలు గలరు. వీరిలో 25 లక్ష చీనావారు. ఇచటి వర్తకమునా చీనావారిదే. ఇచట వర్తకస్థానమును రాజధానియుచ జోహోర్ భాను నగరం. దీని జనసంఖ్య 30,000. జోహోర్ భానునకు సింగపూరునకు మధ్యగల భూమికి వుడేలాండ్ను అంటారు. సింగపూరు ప్రజలు ప్రతిఆదివారము జోహోర్ భానునకు వచ్చి సాదాపాదాతుంటారు.

ఇదియొక స్వతంత్రరాజ్యం. దీని ప్రభువు పేరు ఇబ్రహీం. వయస్సు 68. ఇతడు 1895 ను వ్యంబరు 7 న పట్టాభిషిక్తుడైనాడు. ఇతడు రాజ్య పాలనలో ఆర్థికశ్రద్ధతీసుకునేవాడు. వీరి అంతః పురము పేరు మల్టాక్ ఇస్తానా. అలుబికర్ అను మసీదు ఆచట చూడకగినది.

ప్రస్తుతం జోహోర్ జపానీయుల ఆధీనంలో వుంది. రాజాను, రాజీయును, క్రతువులకు భయపడి పారిపోలేదు. తమజలలోపాలు తామును కప్పచడగలమని జోహోరులోనే నిలిచిపోయి జపానువారి వశమైకన్నారు.

దచ్చి తూర్పిండియా ద్వీపములు

దచ్చిఇండియా దీవులంటే సాధారణంగా మమాత్రా, జావా, బోర్నియో, అని అనుకుంటాము. ఇవి 2000 దీవిగడ్డల సమూహం. ఉత్తరం నునుత్రాదీవి మొదలు దక్షిణం న్యూగినివరకు 3000 మైళ్లు. వీటి వైశాల్యం 7,35,000 చ. మైళ్లు. దీనిలో బోర్నియో, న్యూగినిలు పెద్దవి. జనసంచారంలేని ఘోరారణ్యాల్లోనే ఇంకా వున్నవి.

ఇచట షెట్రోలుగనులు వివరీతము. రబ్బరు కూడా ఉత్పత్తిఅవుచున్నది.

ఇచటిభూమి "అల్లా"ది. దీనిని అన్యుకూడదు. దానం చెయ్యరాదు. ఇచటనుండి ఏటా 45 కోట్ల రూపాయలు సాలెండుకు వెళ్తుండేది. బోర్నియోలో "జారవాక్" ఒక భాగము. దీనిప్రభువు తెల్లవాడు. ఇది ప్రస్తుతం జపాను వశమైంది. ఇది ఇంగ్లాండుకు చెల్లింది.

ఇంతవరకు తెలుసుండి ఇప్పుడుండే వనమూలికలలో 300 మనదేశంలోనే ఇప్పుడు ఉన్నది అనుచున్నది.

వేలము ప్రకటన

నెల్లూరుజిల్లా కావలితాలూకా కావలిగ్రామములోని బోర్డుమోయ్యరు యెలిమెంటరీ బాలురపాఠశాల భవనములున్న (ఫలము, చెట్లపంజా) నదరు భవనమునర్థ తే 16-2-42 ది ఉదయము 10 గంటలకు నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటువారివలన వేలము చేయబడును.

ఇందునుగురించిన వివరములు నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు ఆఫీసులోగాని, జిల్లాబోర్డు ఇంజనీయరుఆఫీసులోగాని, లేక కావలి లోకల్ ఫండు వోవరి శీయరు ఆఫీసులోగాని తెలుసుకొనవచ్చును. యీ విషయమై నెల్లూరు జిల్లాగజటులో కూడ ప్రకటించబడినది.

నెల్లూరు
జిల్లాబోర్డుఆఫీసు
7-2-42
వి. కోదండరామరెడ్డి,
నెల్లూరుజిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు.

కానెటవ్వడు

ప్రేమ

గమనంపుడు

జామాఆయిల్

దివిధరకముల నొప్పలకును, బాధలకును. అన్నిచోట్ల అమ్మబడును.

అమర్చెండ్, శోభాచెండ్ P.T. మదరాసు.

ఉత్సాహ ఉల్లాసములతో

జీవితానంద దోలవల నూగులాడ

లోధ

శ్రీల గర్భాశయరోగ నివారిణి

కేసరికుటీరం లిమిటెడ్, రాయచోట, మద్రాసు.
తెలుగుజిల్లాలకు ఏకెంటు : కళారాం జవరికొప్పయ్య, తెలవాడ.

కూలివారు కావలెను

కమ్మరాయిని గ్రెవ్వుటకు రెండువేలమంది కూలివారు కావలెను. మగవారికి రోజుకు యెనిమిది అణాలు. ఆడవారికి రోజుకు నాలుగు అణాలు, పిల్లలకు రోజుకు మూడు అణాలు. పనిచేయుటకు గడ్డలును పార, కొడవల్లి, మట్టికట్ట వుండవలెను. ఇచ్చటినుండి యెనిమిది నెలలు పనివుండెను. స్త్రీసమలు ఉచితము. కాటెట్రిబునులకే రోజున్నును. అన్నాచెల్లు కూడా యిచ్చబడును. పనికేయు ఫలము: నెల్లూరుజిల్లా, ముగ్గురుజిల్లా, పొన్నూరు 7 మైళ్ల దూరముగానున్న అటకానికెప్పు గ్రామము.

వివరములకు:—డాక్టరు అమృతం కోటయ్యనాయుడు, అటకానికెప్పు, ముగ్గురుజిల్లా, పొన్నూరుజిల్లా.

సారథివారి—

—అద్భుత చారిత్రక చిత్రము

మార్చి 17 విడుదల

పత్ని

సారథి
రామబ్రహ్మం

వి న ం డి

15వ ఫిబ్రవరి ఉదయం
9 గంటలకు ఆలిండియా
రేడియో మద్రాసు కేంద్రం
నుండి, సారథి వటిచటవల్లం
“పత్ని” నాటకాన్ని బ్రాడ్
కాస్తుచేస్తారు. తప్పకవినండి.

Chief Distributors:
SARASWATI TALKIES Ltd.,
Bezwada & Bangalore City.

For Madras, Tamilnad Burma &
other Overseas:
South Indian Pictures, MADRAS.